

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

21. februar 2012

Kommissionens meddelelse: ”En handlingsplan om bedre adgang til finansiering for SMV’er” (KOM (2011) 870)

1. Resumé

Kommissionen fremlagde den 7. december 2011 meddelelsen ”En handlingsplan om bedre adgang til finansiering for SMV’er” (KOM (2011) 870).

Meddelelsen præsenterer en række politikker, som Kommissionen forfølger med henblik på at gøre det lettere for Europas 23 mio. små og mellemstore virksomheder (SMV’er) at få adgang til finansiering. En lettelse af SMV’ers adgang til finansiering skal bidrage til væksten i Europa og er et højt prioriteret mål i bl.a. Kommissionens akt for det indre marked (KOM (2011) 206), Europa 2020-strategien (KOM (2010) 2020) samt i ”Small Business Act” for Europa (KOM (2011) 78).

Meddelelsen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

2. Baggrund

Kommissionen fremlagde den 7. december 2011 meddelelsen ”En handlingsplan om bedre adgang til finansiering for SMV’er” (KOM (2011) 870).

Det fremhæves i meddelelsen, at vanskeligheder med at få adgang til finansiering er en af de største hindringer for små og mellemstore virksomheders (SMV’ers) vækst. SMV’er er ifølge Kommissionen i høj grad afhængige af banklån som ekstern finansiering, og Kommissionen understreger, at der bør stilles egnede alternativer til rådighed for SMV’erne.

På den baggrund præsenterer meddelelsen en række politikker, som Kommissionen forfølger med henblik på at gøre det lettere for Europas 23 mio. SMV’er at få adgang til finansiering. Dette skal ifølge Kommissionen bidrage til væksten i Europa.

En lettelse af SMV'ers adgang til finansiering er et højt prioriteret mål i bl.a. Kommissionens akt for det indre marked (KOM (2011) 206), Europa 2020-strategien (KOM (2010) 2020) og i "Small Business Act" for Europa (KOM (2011) 78).

3. Formål og indhold

Det fremgår af meddelelsen, at Kommissionen på forskellig vis vil søge at øge adgangen til finansiering for SMV'er. For det første vil Kommissionen gennem **reguleringsmæssige ændringer** gøre SMV'er mere synlige for investorer samt gøre markederne mere tilgængelige for SMV'er. For det andet vil Kommissionen gennem **EU's finansielle foranstaltninger for SMV'er** afhjælpe markedssvigt (fx et opsplittet venturekapitalmarked), som Kommissionen vurderer, begrænser SMV'ers vækst. Endelig vil Kommissionen for det tredje med **andre foranstaltninger til forbedring af miljøet for SMV'er** bruge sin rolle som koordinator til, navnlig i samarbejde med medlemsstaterne, at udveksle eksempler på bedste praksis og til at udvikle synergier mellem aktioner på nationalt plan og EU-plan, og derigennem forbedre adgangen til finansiering.

Konkret fremhæves følgende elementer i Kommissionens meddelelse for hvert af de tre ovenfor nævnte områder:

Reguleringsmæssige ændringer:

Ved at anvende regulering vil Kommissionen gøre SMV'er mere synlige over for investorer samt gøre markeder mere attraktive og tilgængelige for SMV'er. Der fremhæves følgende reguleringsmæssige foranstaltninger i meddelelsen:

Forbedring af de reguleringsmæssige rammer for venturekapital: Kommissionen fremsatte 7. december 2011 forslag til forordning om indførelse af en ny europæisk venturekapitalordning (KOM(2011)860), som har til formål at bidrage til finansiering af vækst i SMV'er. Derudover vil Kommissionen i 2012 foretage en undersøgelse af forholdet mellem tilsynsmæssig lovgivning og bankers og forsikringssekskabers venturekapitalinvesteringer samt afslutte sin undersøgelse af skattemæssige hindringer for grænseoverskridende venturekapitalinvesteringer.

Statsstøtteregler med betydning for SMV'ers adgang til finansiering: Kommissionen fremhæver, at man senest i 2013 tager den generelle gruppefritagelsesforordning op til revision sammen med en række retningslinjer for statsstøtte, herunder for risikokapital, for at nå målsætningerne for Europa 2020-strategien og dække SMV'ernes behov.

Bedre adgang for SMV'er til kapitalmarkeder: Kommissionen foreslår en række reguleringsmæssige ændringer for at forbedre SMV'ers adgang til kapitalmarkeder:

- *Mere synlige SMV-markeder:* Kommissionen har i direktiv om markeder for finansieringsinstrumenter (Direktiv 2004/39/EC) foreslået at betegne multilaterale handelsfaciliteter (MHF), der

opfylder en række kriterier, som SMV-vækstmarkeder. Betegnelsen skal ifølge Kommissionen gøre det muligt for disse SMV-markeder at blive mere synlige, tiltrække investorer og blive mere likvide.

- *Mere synlige noterede SMV'er:* Kommissionen fremhæver forslaget til ændring af direktivet om gennemsigtighed (Direktiv 2004/109/EF), der har til formål at skabe bedre adgang til regulerede informationer i Europa og gøre det lettere at få adgang til informationer af høj kvalitet om noterede SMV'er.
- *Forenkling af reglerne om regnskabsaflæggelse for noterede SMV'er:* Kommissionen fremhæver forslag til ændring af regnskabsdirektiverne (Direktiv 78/660/EEC og 83/349/EEC), der bl.a. skal forenkle og forbedre regnskabsreglerne for SMV'er.

Gennemgang af bankkapitalkravenes indvirkning på SMV'er: Kommissionen vil på grundlag af rapport og henstillinger fra Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA) overveje passende foranstaltninger i forhold til spørgsmålet om risikovægtning af SMV'er i forbindelse med forslaget til CRD IV og CRR (KOM (2011) 0452 og KOM (2011) 0453).

Hurtigere gennemførelse af direktivet om forsinkede betalinger: Det fremhæves i meddelelsen, at forsinkede betalinger koster europæiske virksomheder dyrt. Kommissionen henstiller derfor til, at medlemsstaterne fremskynder gennemførelsen af direktivet om forsinkede betalinger (Direktiv 2011/7/EU) i forhold til fristen for gennemførelse i marts 2013.

En innovativ europæisk ordning for sociale iværksætterfonde: For at støtte finansiering af sociale virksomheder – som ofte er SMV'er - har Kommissionen den 7. december 2011 fremlagt forslag til en europæisk ordning for sociale iværksætterfonde (KOM (2011) 862), som indebærer, at EU-fonde kan specialisere sig på dette område og markedsføres i hele EU under en specifik og let genkendelig betegnelse. Kommissionen henstiller til, at forordningen vedtages inden udgangen af 2012.

EU's finansielle foranstaltninger for SMV'er

Kommissionen vil fortsætte med at anvende EU's budget til at lette SMV'ers adgang til finansiering for på den måde at afhjælpe markedssvigt, som begrænser SMV'ers vækst. EU-interventioner skal have en tydelig merværdi og supplere finansielle ressourcer på nationalt plan samt mobilisere yderligere finansiering ("finansiell multiplikatorvirkning"). Kommissionen fremhæver i denne forbindelse følgende initiativer:

Foranstaltninger til forbedring af långivning til SMV'er: Kommissionen har fremsat forslag til en udvidelse af EU's lånefinansieringsinstrument med henblik på at forbedre långivningen til SMV'er, herunder forsknings- og innovationsdrevne SMV'er. Instrumentet omfatter en lånegarantifacilitet under programmet for virksomheders konkurrenceevne og små og mellemstore virksomheder (COSME-programmet) og et SMV-vindue under Horizon 2020-lånefaciliteten.

Derudover har Kommissionen fremsat forslag til en særlig akse for mikrofinansiering og socialt iværksættereri under EU-programmet for social udvikling og innovation.

Endelig fremhæves det, at Den Europæiske Investeringsbank (EIB) fortsætter sin låneaktivitet til SMV'er. EIB og EIF vil fortsat skabe synergier gennem risikodeling, herunder med henblik på securitisering af SMV'ers lånefinansieringsporteføljer, til dels i samarbejde med Kommissionen.

Foranstaltninger til forbedring af adgang til venturekapital og anden risikofinansiering: Kommissionen har fremsat forslag til for det første en udvidelse af EU's egenkapitalfinansieringsinstrument med henblik på at forbedre SMV'ers adgang til venturekapital og anden risikofinansiering. Instrumentet vil blive finansieret over COSME og Horizon 2020-programmet. For det andet har Kommissionen fremsat forslag til oprettelse af investeringsinstitutforeninger (funds-of-funds) inden for EU's egenkapitalfinansieringsinstrument for at skaffe kapital til venturekapitalfonde, der særligt sigter på at foretage investeringer i mere end én medlemsstat.

Derudover vil EIB-gruppen fortsat støtte SMV'ers vækst gennem en lang række egenkapitalprodukter.

Andre foranstaltninger til forbedring af miljøet for SMV'er med henblik på adgang til finansiering

Endelig vil Kommissionen bruge sin rolle som koordinator til, i samarbejde med medlemsstaterne, at udveksle eksempler på bedste praksis og udvikle synergier mellem aktioner på nationalt plan og EU-plan. I denne forbindelse fremhæves følgende initiativer i meddelelsen:

Bedre adgang til oplysninger for SMV'er: SMV'er vil ifølge Kommissionen have gavn af at få lettere adgang til oplysninger på lokalt og regionalt plan. Kommissionen vil for det første styrke Enterprise Europe Network's finansielle rådgivningsfunktion for at give SMV'er bedre adgang til oplysninger om de forskellige finansieringskilder som supplement til eksisterende nationale informationsstrukturer. For det andet vil Kommissionen etablere en enkelt flersproget onlineportal, som omfatter de forskellige EU-finansieringskilder, der er tilgængelige for SMV'er.

Øget overvågning af SMV-udlånsmarkedet: Kommissionen vil samarbejde med banksammenslutninger og søge rådgivning hos andre berørte institutioner (ECB, EBA) for at udbygge den analytiske model for SMV-långivning. Dette skal give øget sammenlignelighed og mere sammen-

hængende metodologi, hvilket ifølge Kommissionen vil muliggøre bedre og mere evidensbaseret politikudformning.

Fremme kvalitativ rating: Kvalitative resultatindikatorer – virksomheds-ejerens resultatliste, virksomhedens konkurrenceevne på markedet eller andre immaterielle aktiver – er ifølge Kommissionen afgørende som supplement til standardvurderingen af SMV'er. Kommissionen vil derfor fremme udveksling af god praksis og henstiller til banksektoren og SMV-organisationer at fremme brugen af kvalitativ rating som middel til at supplere den kvantitative standardvurdering af SMV'ers kreditværdighed.

Stimulere aktiviteten hos "business angels" og investeringer på tværs af grænserne: Business angels stiller både finansiering og ledelseserfaring til rådighed i forbindelse med investeringer, hvilket ifølge Kommissionen øger sandsynligheden for nyetablerede virksomheders overlevelse. Derfor vil Kommissionen 1) henstille til samfinansieringer med business angels i forskellige former i samarbejde med EIF og medlemsstaterne inden for mulighederne under strukturfondene, 2) overveje foranstaltninger til videreudvikling af matching af virksomheder og investorer på tværs af grænserne ud fra forslag fra en ekspertgruppe i 2012 og 3) forbedre matching af udbud af og efterspørgsel efter venturekapital inden for Enterprise Europe Network.

Fremme oplysninger om SMV'ers adgang til kapitalmarkeder: Kommissionen fremhæver, at det er nødvendigt at øge mellemstore virksomheders adgang til oplysninger om fordele og omkostninger ved notering. Kommissionen vil derfor sammen med de berørte parter i forummet for SMV-finansiering fortsat bidrage til oplysningskampagner og udarbejde en europæisk informationsvejledning for virksomheder, som ønsker at blive børsnoterede. Derudover vil Kommissionen fremme etablering af et uafhængigt institut for at fremme analyser og forskning vedrørende børsnoterede mellemstore virksomheder.

Politiksamordning og – gennemførelse: Kommissionen vil fortsætte sit arbejde inden for forummet for SMV-finansiering for at undersøge nye strategier for at fremme SMV'ers adgang til finansiering.

Kommissionen henstiller til 1) at medlemsstater og sammenslutninger af berørte parter etablerer nationale fora for SMV-finansiering for at finde løsninger med henblik på øget adgang til finansiering og 2) at banker, andre finansieringsinstitutter og SMV-sammenslutninger indfører nationale adfærdskodekser og retningslinjer for at øge gennemsigtigheden i udlånsprocessen og støtte kreditformidlerfunktioner.

I 2012 har Kommissionen desuden til hensigt at gennemgå nuværende udlånspraksis, herunder gennemsigtighedsmekanismer. Ud fra resultatet af denne gennemgang vil Kommissionen overveje at iværksætte regulerende indgreb for at henstille til ansvarlig og gennemsigtig långivning til SMV'er.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.

9. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Meddelelsen har ikke i sig selv administrative konsekvenser for erhvervslivet.

10. Høring

Meddelelsen har været i høring i Specialudvalget for Konkurrenceevne, Vækst og Forbrugerspørgsmål. I den forbindelse er der indkommet følgende bemærkninger:

Ifølge Dansk Erhverv står mange virksomheder over for store udfordringer med hensyn til finansiering og kapitalfremskaffelse, og Dansk Erhverv finder det derfor positivt og nødvendigt, at Kommissionen har taget en række initiativer til at forbedre adgangen til finansiering.

Dansk Erhverv mener, at der er sket en skærpelse af kreditvilkårene bl.a. som følge som den økonomiske krise. Det er imidlertid Dansk Erhvervs opfattelse, at der derudover eksisterer nogle uhensigtsmæssigheder, som taler for en stimulering af kapitalmarkedet og udvikling af flere finansielle tilbud til virksomhederne.

Dansk Erhverv finder, at det er et godt princip at inddrage slutbrugerne i forbindelse med regulering og tilrettelæggelse af lovgivningsinitiativer, og at dette bør gøre sig gældende bl.a. i forbindelse med spørgsmål om finansiering og kapitalfremskaffelse. Derudover henleder Dansk Erhverv opmærksomheden på udvikling og implementering af det indre marked og behovet for at fremme især de mindre virksomheders udfoldelse på internationale markeder.

Dansk Erhverv fremhæver, at man er tilhænger af et velfungerende indre marked for kapital, herunder ventureinvesteringer, og at man derfor støtter initiativer, der forbedrer omsætningen af investeringer på det indre marked.

For så vidt angår mere gennemsigtige og synlige SMV-markeder, bemærker Dansk Erhverv, at man støtter initiativer, der kan forbedre opmærksomheden angående mulighederne for at investere i SMV'er.

Dansk Erhverv mener, det er således hensigtsmæssigt at undtage virksomheder fra unødvendige rapporteringskrav. Dansk Erhverv fremhæver derudover, at man kan støtte en fremskyndelse af "late payments" direktivets implementering i dansk lovgivning, hvis det kan ske, uden at påvirke kvaliteten af den nationale implementering negativt.

Dansk Erhverv bemærker desuden, at man finder det positivt, at der med blandt andet COSME-programmet etableres låne- og kapitalinstrumenter til SMV'er. Endelig deler Dansk Erhverv Kommissionens ønske om at informere virksomhederne bedre.

DI bemærker, at de mindre og mellemstore virksomheder blev særligt hårdt ramt af den finansielle krise, hvorfor DI er enig med Kommissionen i, at der er behov for en styrket indsats for at forbedre virksomhedernes adgang til finansiering.

DI bemærker, at man finder det vigtigt at sikre, at en eventuel regulering af venturekapitalfonde ikke ender med at virke mod hensigten ved at gøre det uattraktivt for venturekapitalfondene at investere i europæiske virksomheder. Der henvises i denne forbindelse til selvstændigt høringssvar fra DI vedr. Kommissionens forslag om europæiske venturekapitalfonde.

DI er usikker på, hvorvidt det at indføre et særligt "europæisk markedsføringspas" for sociale iværksætterfonde vil lette adgangen til kapital for socialøkonomiske virksomheder.

DI er enig med Kommissionen i, at det er vigtigt at sikre, at den øgede regulering af den finansielle sektor ikke fører til en yderligere forværring af virksomhedernes adgang til risikovillig kapital. På den baggrund anbefaler DI, at Kommissionen inden implementering foretager en samlet makroøkonomisk konsekvensanalyse af både CRD IV og Solvens II.

DI bemærker, at det er vigtigt, at Kommissionen i forbindelse med gennemgangen og en eventuel efterfølgende revision af statsstøttere reglerne fortsat sikrer en effektiv håndhævelse af kontrollen med statsstøtten i EU.

DI hilser det velkomment, at Kommissionen ønsker at mindske byrderne for børsnoterede mindre og mellemstore virksomheder eksempelvis ved at afskaffe kravet om kvartalsrapporter. DI forventer imidlertid, at større børsnoterede selskaber fortsat vil udsende en form for kvartalsmeddelelser, hvilket

ifølge DI underbygger Kommissionens vurdering af konsekvenserne for investorerne. DI hilser det endvidere velkommen, at Kommissionen vil forbedre adgang til information om børsnoterede mindre og mellemstore virksomheder og dermed forbedre deres muligheder for at skaffe finansiering.

DI er enig i behovet for, at Kommissionen undersøger CRD IV og CRR-reguleringens betydning for de mindre og mellemstore virksomheders adgang til finansiering. DI bemærker desuden, at man finder, at implementeringen af Basel III ligeledes medfører en række udfordringer for både kortfristet og langfristet eksportkredit.

DI hilser Kommissionens initiativer velkommen i forhold til at styrke adgang til lånekapital, og fremhæver fordelene ved et styrket mezzaninkapitalmarked. DI opfordrer til, at Kommissionen ikke alene stiller kapital til rådighed som mezzaninkapital, men at Kommissionen ligeledes stiller kapital til rådighed for en mezzaningarantifacilitet. En mezzaningarantifacilitet vil ifølge DI gøre kapitalformen attraktiv for en større kreds af virksomheder.

DI er enig med Kommissionen i, at der er behov for at styrke informationsindsatsen over for virksomhederne. DI vurderer, at Enterprise Europe Network har opbygget en solid viden om EU's forskellige støtteordninger. Dog er kendskabet til Enterprise Europe Network ifølge DI relativt lavt, og det kan med fordel styrkes gennem et tættere samarbejde med de eksisterende nationale ordninger. DI vil omvendt fraråde, at Enterprise Europe Network skal til at opbygge viden og ekspertise om andet end europæiske initiativer.

DI støtter ideen om en online-portal, som skal informere virksomhederne om de forskellige ordninger under EU. DI gør imidlertid opmærksom på, at Kommissionen allerede har etableret en række portaler med samme formål bl.a. www.access2finance.eu og www.gate2growth.com, hvorfor DI opfordrer til, at erfaringerne med disse portaler bliver evalueret, inden Kommissionen udvikler endnu en portal.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at man er enig i behovet for at gøre en ekstra indsats overfor den virksomhedsgruppe, som meddelelsen er rettet mod, da disse virksomheder ifølge Landbrug & Fødevarer i særlig grad er ramt af finansklemmen.

Landbrug & Fødevarer fremhæver desuden, at det er afgørende for finansmarkedernes funktion, at tilliden til de offentlige finanser snarest genetableres, og at finansvirksomhedernes soliditet samtidig bør styrkes. Landbrug & Fødevarer understreger, at dette imidlertid bør ske i en hastighed og i et omfang, der ikke hæmmer den økonomiske vækst.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at bank- og realkreditfinansiering er de traditionelle finansieringskilder for SMV'er, og at disse finansieringskilder også fremover vil være de vigtigste finansieringskilder for landbrugs- og fødevarerhvervets virksomheder. I denne forbindelse fremhæver Landbrug & Fødevarer, at statslige garantiordninger i den nuværende usikre situation på

kapitalmarkedet ofte er en forudsætning for adgang til den nødvendige finansiering, og at rammerne for disse ordninger bør udbygges og primærlandbruget bør sikres adgang hertil på lige fod med andre virksomheder.

Endelig bemærker Landbrug & Fødevarer, at regeringens udvalg for erhvervsobligationer skal se på mulighederne for, at SMV'erne kan benytte andre finansieringskilder end traditionelle banklån herunder erhvervsobligationer, og at det i denne forbindelse er vigtigt at holde sig for øje, hvordan udviklingen i EU's politik for SMV'er kan understøtte dette.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Ikke relevant.

12. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens meddelelse velkommen. Regeringen anser adgang til finansiering for SMV'er som et vigtigt tema - såvel nationalt som på EU-niveau - i forbindelse med at fremme vækst og beskæftigelse.

Regeringen arbejder for at fremme en række af de i meddelelsen nævnte initiativer under det danske EU-formandskab.

13. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget er ikke tidligere blevet forelagt Folketingets Europaudvalg. Flere af de i meddelelsen nævnte forslag er imidlertid selvstændigt blevet forelagt Folketingets Europaudvalg.